Datum

30 augustus 2022

Onderwerp	Aantal bijlagen
Realiseren van een grondstoffencentrale	3

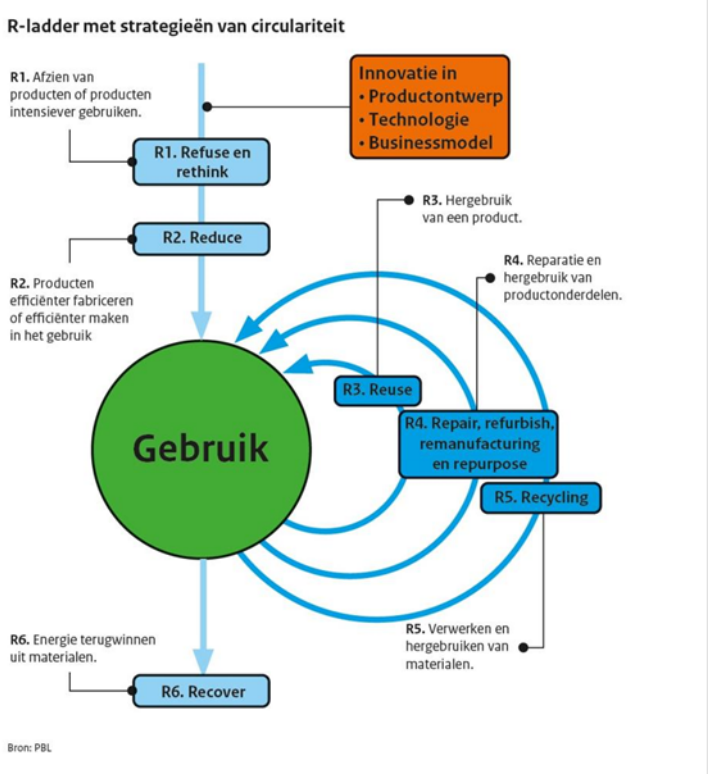
Wat adviseert het college te besluiten?

1. *In te stemmen met de realisatie van een grondstoffencentrale op het Duurzaamheidsplein Oss.*
2. *Een investeringskrediet hiervoor beschikbaar te stellen ter grootte van €* 750.000

Wat is de aanleiding voor dit advies?

De klimaatdoelen van het Verdrag van Parijs vergen onder meer ingrijpende veranderingen van consumptiepatronen en productieketens. Dat betreft ook de wijze waarop wij met grondstoffen omgaan. Want het winnen van grondstoffen veroorzaakt een groot deel van alle uitstoot van broeikasgassen, het tast de biodiversiteit aan en wij putten de natuurlijke grondstoffenvoorraad uit.

Wereldwijd wordt dan ook gestreefd naar een meer circulaire economie. Deze werkt volgens de R-ladder die 7 aanpakken/strategieën kent. Hoe hoger op de R-ladder, hoe lager het grondstofgebruik is.

In onze gemeentelijke doelstelling geven wij hier op meerdere wijzen invulling aan:

- We zetten ons ervoor in om de noodzakelijke verandering aan de productiekant te stimuleren en faciliteren.
    - Zo werken we met ons bedrijfsleven samen om het grondstoffengebruik aan de basis anders vorm te geven. Het Innovatieprogramma Circulaire Verpakkingen is een voorbeeld daarvan. Evenals de inzet van studenten om bedrijven hierin te ondersteunen.
    - Onderdeel van ons landbouwbeleid is de overgang naar een meer kringloopgerichte landbouw
- Centrale doelstellingen in ons afvalbeleid zijn hergebruik en Van Afval Naar Grondstoffen (VANG). Daaraan geven we invulling met het Kringloopbedrijf, de repaircafe's, de milieustraat, de demontagehal en de gescheiden afvalinzameling.

Om hergebruik mogelijk te maken, worden door de fabrikanten kwaliteits- en inzamelingseisen aan de ingezamelde grondstofstromen gesteld. Hier hebben wij mee te maken als aanbieder van "afvalgrondstoffen". Dit raakt de afzetbaarheid van onze reststromen en de prijs die wij daarvoor krijgen. En daarmee ook de exploitatie van ons afvalbedrijf en dus de afvalstoffenheffing.

Wij worden geconfronteerd met structurele ontwikkelingen zoals:

- De kwaliteitseisen aan de grondstoffen veranderen voortdurend en in kortere tijdsperioden.
- De verwerkingsprijs voor het afvoeren en verwerken van afgekeurde grondstoffen stijgt. De afgekeurde grondstoffen worden als restafval verwerkt,
- De hoogte van de gemeentelijke afvalstoffenheffing is correleert met de stijgende prijzen.

Grondstoffencentrale

Op ons Duurzaamheidsplein zijn op dit moment de mogelijkheden om adequaat en snel op de wijzigingen in de kwaliteitseisen te reageren te beperkt. Het effect van de weersinvloeden is hierbij een belangrijke factor. Dit geldt zowel voor de kwaliteit van de grondstoffen als voor de werkomstandigheden van het personeel bij het sorteren.
Daarom willen wij een grondstoffencentrale creëren op het Duurzaamheidsplein dat de mogelijkheid biedt om diverse grondstoffen te sorteren op:
- kwaliteit,
- vraag en aanbod,
- tijdelijke opslag van specifieke grondstoffen.

De grondstoffencentrale bestaat uit een overkapping met aan drie zijden wanden. Wij willen deze duurzaam bouwen. De grondstoffencentrale wordt voorzien van circa 80 zonnepanelen en de wanden gelegen tegen de erfgrens worden voorzien van een verticale tuin. Daarnaast wordt het regenwater van het dak opvangen en geïnfiltreerd in het grondwater.
De grondstoffencentrale wordt aan Noordoostzijde van het Duurzaamheidsplein Oss geplaatst.

In bijlage 1 zijn de tekeningen van de grondstoffencentrale bijgevoegd.
De grondstoffencentrale heeft geen invloed op het proces en kan met bestaand personeel worden uitgevoerd. De grondstoffencentrale is een overkapping. De tonnages afval zullen hierdoor verminderen, omdat afvalstromen droog blijven. En niet als gevolg van weersinvloeden toenemen in gewicht.

Welk resultaat willen we bereiken?

- *Invulling geven aan onze klimaatdoelstelling.*
  Door zorgvuldiger om te gaan met onze grondstoffen werken we mee aan minder uitstoot van broeikasgassen, zuiniger zijn op de biodiversiteit en aan minder uitputting van de natuurlijke grondstoffenvoorraad uit.

- *Stimuleren Circulaire economie.*
  Centrale doelstellingen in ons afvalbeleid zijn hergebruik en Van Afval Naar Grondstoffen (VANG). Met de voorgestelde uitbreiding kunnen we hier beter invulling aan geven.

- *Afval scheiden loont.*
  Doelstellingen van het beleid zijn om de kilo's restafval te verminderen en een hergebruikspercentage van 85 % te behalen in 2030, tegen zo min mogelijke kosten. Met de Grondstoffencentrale brengen wij de doelstelling dichterbij.

- *De voorgestelde Grondstoffencentrale maakt een betere exploitatie mogelijk.*
  Met de mogelijkheid om verschillende grondstoffen te sorteren op kwaliteit en naar vraag en aanbod en deze tijdelijk op te slaan, kunnen we beter inspelen op de ontwikkelingen in de afvalmarkt. Daarnaast zijn er financiële voordelen te behalen.
  De financiële effecten zijn:
    - Hogere opbrengsten voor de af te voeren grondstoffen i.v.m. betere kwaliteit,
    - Lagere verwerkingskosten omdat er minder afkeur plaatsvindt,
    - Daling van de kosten voor op- en overslag,
    - Daling van de kosten voor transport naar de afvalsorteerders,
    - Het ontvangen van een sorteervergoeding welke ter beschikking wordt gesteld door de verpakkingsindustrie.

  Gevolg is dat de hoogte van de afvalstoffenheffing beter beheersbaar blijft.

Welke argumenten zijn er voor dit advies?

1.1 Door betere sortering op kwaliteit en opslag van kwalitatief goede grondstoffen in de grondstoffencentrale verhogen we de hoeveelheid grondstoffen die hergebruikt kunnen worden in nieuwe producten.

De kwaliteit blijft in deze grondstoffencentrale behouden, doordat de grondstoffen niet worden blootgesteld aan weersinvloeden. Hierdoor zijn de grondstoffen beter herbruikbaar en beter te vermarkten. Het gevolg is dat de verwerkingskosten lager zijn en hogere opbrengsten voor de af te voeren grondstoffen.

1.2 De grondstoffencentrale is een middel om de doelstellingen van het gemeentelijke en landelijke afvalbeleid te behalen.

Door het gebruiken van de Grondstoffencentrale is het mogelijk om een hoger scheidingspercentage te behalen en realiseren wij minder restafval. Daarmee zetten we extra stappen om de landelijke afvaldoelstellingen te bereiken.

1.3 Bedrijfseconomisch gezien worden er door de realisatie van de grondstoffencentrale financiële voordelen behaald.
Door het realiseren van de hal zijn de gevolgen van weersinvloeden op de kwaliteit en hoeveelheid van het afval minimaal. Zo bevat het af te voeren afval minder vocht waardoor er minder tonnages afgevoerd hoeven te worden en is de kwaliteit van de grondstoffen hoger. De werkzaamheden in de grondstoffencentrale worden uitgevoerd door het huidige personeel op het Duurzaamheidsplein.

1.4 Het Duurzaamheidsplein wordt energieneutraal.
Op het dak van de overkapping komen 80 zonnepanelen. Het zal naar schatting gaan om een bedrag van € 16.000 op jaarbasis op basis van de huidige tarieven en geeft daarmee een belangrijke impuls aan een energieneutraal Duurzaamheidsplein. Energieneutraal: dus netto geen energie (energiegebruik – opwek zonnepanelen = nul)
Het leidt tevens tot een vermindering van de CO2-uitstoot.

1.5 Het gebouw vergroot de biodiversiteit in het aangrenzende natuurgebied.
Het regenwater van het dak wordt opgevangen en via een wadi nabij natuurgebied Macharenseweg, teruggebracht in de grond(water). Dit is een verbetering t.o.v. de huidige situatie waarbij het regenwater op het nu te bebouwen perceel afgevoerd wordt via de riolering.

Aan de Noordzijde van het gebouw wordt een Engelse verticale tuin over de volle lengte aangelegd. Deze wand wordt ingericht met diverse planten, mezenkasten en insectenhotels. Bijkomend voordeel is dat er geen los gestort afval in het natuurgebied waait en dat vogels en andere dieren geen afval meenemen vanaf het Duurzaamheidsplein. Dit gebeurt momenteel incidenteel.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 Tijdelijk minder opslagcapaciteit grondstoffen op het Duurzaamheidsplein.

Tijdens de bouw van de Grondstoffencentrale kunnen er geen afvalstoffen opgeslagen en/of bewerkt worden. Dit betekent dat er tijdelijke meer afvoerbewegingen komen.
De verwachting is dat dit maximaal 2 maanden zal duren.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

We stellen voor om een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 750.000 voor het bouwen van de grondstoffencentrale op het Duurzaamheidsplein. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen € 46.000 per jaar.

De financiële opbrengsten worden begroot op minimaal € 136.000 per jaar:

- De aanleg van zonnepanelen zorgt voor een besparing op de energiekosten van € 16.000 per jaar,
- Bijdrage voor sorteren levert een opbrengst op van circa € 100.000 per jaar,
- Vermeden stortkosten leveren een besparing op van circa € 10.000 per jaar.
- Lagere kosten voor op- en overslag en transport van circa € 10.000 per jaar.

Deze stap draagt positief bij aan de exploitatie van het Duurzaamheidsplein.
Voorbereidingen worden gestart in het 3e kwartaal van 2022. Doel is om op 1 januari 2023 de grondstoffencentrale operationeel te hebben.

b. Communicatie

Er zal een persbericht uitgaan naar de lokale media. Dit bericht plaatsen we ook op onze eigen communicatiekanalen. Daarin leggen we uit wat we gaan doen, waarom we dat doen en hoe de grondstoffencentrale eruit komt te zien. Ook de wethouder komt hierbij aan het woord. Bij interesse is er de mogelijkheid om de wethouder te interviewen. Na afronding van de verbouwing is er een officiële opening waarbij ook de lokale pers is uitgenodigd.

c. Uitvoering

Voor de bouw van de grondstoffencentrale moet een Omgevingsvergunning aangevraagd worden. Uit de toetsing door de afdeling VTH volgt dat er geen belemmeringen zijn.

d. Overlegd met

Externe partijen

- Coöperatieve vereniging Midwaste Milieu UA
- Stichting Afvalfonds Verpakkingen.

Bijlagen

1) Tekeningen grondstoffencentrale.
2) Raadsbesluit nieuw afvalbeleid sept. 2020.
3) Raadsinformatiebrief afval dec. 2021.

Samenvatting (=korte inhoud)

De gemeente Oss wil minder restafval tegen zo min mogelijk kosten en stimuleert een circulaire economie. Daarin past dat de ingezamelde afvalstoffen gebruikt worden als grondstof voor nieuwe producten. Hiervoor is het noodzakelijk dat de kwaliteit van de afvalstoffen voldoet aan de wisselende kwaliteitseisen van de producenten. Dit kan beter worden vormgegeven dan nu het geval is. Met de mogelijkheid om grondstoffen te sorteren op kwaliteit en naar vraag en aanbod en deze tijdelijk op te slaan, behouden en verbeteren we de kwaliteit van deze grondstoffen en kunnen we deze grondstoffen beter afzetten voor hergebruik in nieuwe producten (circulaire economie). Hierdoor verhogen we het hergebruikspercentage, verlagen we de hoeveelheid gescheiden afvalstoffen die uiteindelijk toch verbrand moet worden vanwege (te) slechte kwaliteit en spelen we exploitatie technisch beter in op de ontwikkelingen in de afvalmarkt. De investering is € 750.000.